

PAŠTETE

Ivan Sović, dipl. ing. nutricionist

Pašteta je mješavina kuhanog, mljevenog mesa i masti, a kao dodaci se koriste povrće i začini. Pašteta se može servirati topla ili hladna, a smatra se kako je najbolja nakon nekoliko dana hlađenja.

Meso je, zbog cijene i dostupnosti, dugo smatrano hranom visokih staleža. Povećanjem proizvodnje i unaprjeđenjem proizvodnih procesa, meso je postalo pristupačnije cijenom i danas je vrlo zastupljeno u prehrani. To dovodi do promjene prehrambenih navika šire populacije, ali i utjecaja mesa na zdravlje ljudi. Danas je meso namirnica skoro svakodnevno prisutna u ljudskoj prehrani, a s obzirom na to da najnovija istraživanja povezuju crveno i prerađeno meso s povećanim rizikom od nastanka pojedinih oboljenja, Svjetska zdravstvena organizacija preporučuje umjeren unos mesa 3-4 dana u tjednu, a količine ne bi smjele biti veće od 150-200 g u jednom danu. Meso je nutritivno vrlo bogata namirnica. Odličan je izvor esencijalnih

aminokiselina koje tijelo ne može samo sintetizirati već ih je potrebno unijeti hranom. Izvor je vitamina B skupine, posebno vitamina B6 i B12 i jedan je od najboljih izvora proteina koji su neophodni za rast i razvoj organizma. Od minerala, u mesu su zastupljeni željezo, cink, selen i fosfor. Uz navedeno, meso je odličan izvor energije jer je bogato masnoćama, pri čemu je crveno meso kaloričnije od bijeloga, ali i bogatije vitaminom B12 te željezom i cinkom. Međutim, kada govorimo o mesnim proizvodima, ovisno o tehnološkom procesu i vrsti proizvoda, mijenjaju se nutritivne i energetske vrijednosti. Recimo, ako je riječ o pašteti, vrlo je važno napomenuti njezinu visoku energetska vrijednost zbog visokog udjela masti te je potrebno paziti koju količinu unosimo u organizam.

— Jedan od načina pripreme mesa je i proizvodnja pašteta. Pašteta je mješavina kuhanog, mljevenog mesa i masti, a kao dodaci se koriste povrće i začini. Pašteta se može servirati topla ili hladna, a smatra se kako je najbolja nakon nekoliko dana hlađenja. Paštete su posebno zanimljive ukoliko ih pripremimo sami; znamo koje smo dijelove mesa koristili (treba se koristiti krto meso) i na taj način možemo utjecati na konačni udio masnoća u pašteti. Konzumacijom pašteta unosimo i određenu količinu masnoća, a posebice paštete iz industrijske proizvodnje mogu sadržavati visoke udjele soli i konzervansa. Unatoč navedenom, meso ne smijemo gledati kao lošu, već kao namirnicu koja uz umjerenu konzumaciju i pravilnu pripremu može obogatiti i zaokružiti jelovnik i osigurati kvalitetnu prehranu.

— Nutritivna vrijednost paštete vrlo je slična nutritivnoj vrijednosti mesa od kojeg je izrađena,

a neke od popularnijih vrsta pašteta su čajna, riblja i pileća pašteta. Čajna pašteta je kombinacija svinjskog mesa, goveđeg mesa i začina. Dobar je izvor vitamina B skupine, željeza i cinka. Pileća pašteta bogata je proteinima, selenom, fosforom i vitaminima B skupine poput niacina i vitamina B6. Nutritivne vrijednosti riblje paštete ovisit će o vrsti ribe korištene za proizvodnju, a najzastupljenija je pašteta od tune. Pašteta od tune bogata je proteinima i omega-3 masnim kiselinama i vitaminom D.

— Osnovni princip zdrave prehrane je raznolikost i umjerenost, a poštujući ta dva principa vrlo je lako ostvariti uravnoteženu prehranu. Kako bi se ti ciljevi što lakše ostvarili, u svačijoj bi prehrani trebale biti zastupljene namirnice iz svih glavnih skupina (voće, povrće, žitarice, mliječni proizvodi, meso i riba), umjerenih porcija i raspoređene na 3-5 obroka u danu. Kako ne možemo sve potrebe za proteinima i vitaminima B skupine namiriti konzumacijom mesa, jelovnik možemo upotpuniti ribom, mahunarkama i povrćem bogatim vitaminima. ■

Literatura:

1. **Kulier, I. (2001):** ŠTO jedemo? (tablice kemijskog sastava namirnica). Zagreb: Tiskara Impres
2. **McAfee, A.J., E.M. McSorley, G.J. Cuskelly, B.W. Moss, J.M.W. Wallace, M.P. Bonham, A.M. Fearon (2010):** Red meat consumption: An overview of the risks and benefits. *Meat Science* 84 (1), 1-13
3. **Larsson, S.C., A. Wolk (2012):** Red and processed meat consumption and risk of pancreatic cancer: meta-analysis of prospective studies. *British Journal of Cancer* 106 (3), 603–607

Usporedba nutritivnih vrijednosti mesa i ribe u 100 g namirnica:

Nutrijent	Čajna pašteta	Riblja pašteta (tuna)	Pileća pašteta
Energija	353 kcal	186 kcal	285 kcal
Proteini	12,6 g	26,5 g	26,9 g
Masti	32,2 g	8,1 g	18,9 g
Vitamin B12	1,3 µg	2,2 µg	0,2 µg
Vitamin B6	0,2 mg	0,4 mg	0,3 mg
Tiamin (B1)	0,3 mg	0,1 mg	0,1 mg
Željezo	0,9 mg	0,7 mg	1,4 mg
Cink	1,7 mg	0,5 mg	1,8 mg